

## **Protocol Meldcode (versie dec' 2025)**

### **Doel**

De meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals om goed te reageren bij vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld. In dit protocol staan de stappen die wij als school ondernemen bij vermoedens hiervan.

### **Wet**

Het is voor scholen en instellingen verplicht om een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling te hebben. Sinds 2013 is de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van kracht. Per 1 januari 2019 is de wet aangescherpt. Dit protocol is hierop gebaseerd. De wet houdt in dat alle organisaties die werken met kinderen en volwassenen een meldcode moeten hebben en medewerkers in staat moeten stellen daarmee te werken.

### **Aandachtsfunctionaris**

Op school is er een aandachtsfunctionaris (Annerieke Broekhoff) aangesteld. Hij/zij draagt zorg voor implementatie en borging bij het hanteren van de meldcode, zodat kindermishandeling in zo'n vroeg mogelijk stadium gestopt wordt. Wanneer Annerieke niet aanwezig is, wordt deze taak overgenomen door Bianca Veldhuis.

Taken van de aandachtsfunctionaris:

- Implementeren en borgen van de meldcode
- Bevorderen van het gebruik van de meldcode
- Protocol voor de school dat aan de wettelijke eisen voldoet
- Deskundigheid ten aanzien van signaleren
- Advies kunnen geven aan collega's
- Aanspreekpunt en nazorg bieden
- Toezicht op naleving

### **Kindermishandeling**

Kindermishandeling is elke vorm van mishandeling die voor een kind bedreigend of gewelddadig is. Dus niet alleen lichamelijk geweld, maar ook bijvoorbeeld emotionele mishandeling of verwaarlozing vallen eronder.

Er zijn verschillende vormen van kindermishandeling, namelijk:

- Lichamelijke mishandeling (bijvoorbeeld als een volwassene regelmatig een kind slaat)
- Emotionele of geestelijke mishandeling (bijvoorbeeld als een volwassene een kind regelmatig uitscheldt, vernedert of het kind opzettelijk bang maakt)
- Lichamelijke verwaarlozing (als het kind niet de zorg en verzorging krijgt die het nodig heeft. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een kind wat geen eten krijgt, of nergens kan slapen)
- Emotionele of geestelijke verwaarlozing (ook een doorlopend tekort aan positieve aandacht voor het kind is een vorm van kindermishandeling. Ieder kind heeft namelijk recht op liefde, warmte, geborgenheid van ouders of verzorgers. Onder emotionele of geestelijke verwaarlozing vallen ook kinderen die getuige zijn van geweld tussen ouders of verzorgers)
- Seksueel misbruik (seksuele aanrakingen die een volwassene een kind opdringt).

*(bron: Rijksoverheid)*

## Signalen

Mishandelde kinderen zenden vaak signalen uit, zonder het zelf te weten. Vooraf moet uitdrukkelijk gezegd worden dat er bij het lezen van de informatie voorzichtigheid geboden is. Het waarnemen van één of enkele signalen hoeft geen grond te zijn voor (een vermoeden van) kindermishandeling. Een andere oorzaak is ook goed mogelijk. Bovendien zijn de hieronder weergegeven lijsten met signalen niet volledig. Ook andere (niet genoemde) signalen kunnen wijzen op kindermishandeling.

De mogelijke signalen zijn hieronder weergegeven. Deze signalen komen van de signalenkaart.

(<https://signalenkaart.nl/>) Dit gebruiken wij als handreiking om zo vroeg mogelijk te signaleren.

De signalen en dit protocol nemen we eens per schooljaar door op de bouwvergadering met het team, zodat het actueel blijft.

### Signalen 2 t/m 4 jaar

- Is agressief naar zichzelf, anderen en/of omgeving
- Maakt weinig/ongebruikelijk contact
- Vertoont extreme schrikreacties of houdt het lichaam stijf bij optillen
- Is in zichzelf gekeerd of juist hyperactief
- Is dwingend en/of vraagt veel aandacht
- Speelt geweld- of seksuele situaties na
- Is laat of niet zindelijk
- Heeft verstoorde eet- en slaapgewoontes (opvallend vermageren of aankomen, oververmoeid)
- Ontwikkeling is niet leeftijdsadequaat
- Vertoont angst voor onderzoek en/of verschonen (knijpt billen samen bij optillen of verschonen)
- Vertoont angstig gedrag, heeft nachtmerries en ongewone angsten
- Is vaak ziek of ziektes herstellen slecht
- Heeft een vertraagde ontwikkeling of stoornissen (spraak, motoriek, groeiachterstand)
- Is passief en apathisch of huilt of schreeuwt buitensporig veel
- Heeft een negatief zelfbeeld en lichaamsbeeld
- Heeft angst voor lichamelijk contact of is juist overdreven gericht op lichamelijk contact
- Vertoont plotselinge gedragsverandering in contact met ouders/verzorgers
- Is bang om alleen te zijn of heeft angst voor bepaalde mensen of plekken
- Heeft verwondingen en/of oude littekens (blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden)
- Heeft onverklaarbare verwondingen op vreemde plekken, bloeditstoringen op zachte delen van het lichaam.
- Is verwaarloosd (te kleine schoenen, slecht verzorgd gebit, vieze kleren)

#### Signalen 4 t/m 12 jaar

- Gebruikt alcohol en/of drugs
- Misdraagt zich (diefstal, brandstichting, vandalisme)
- Heeft ongezonde eet- en slaapgewoonten (opvallend vermageren of aankomen, oververmoeid)
- Vertoont angst voor lichamelijk onderzoek
- Gedraagt zich passief en apathisch of juist heel druk
- Heeft een negatief beeld van zichzelf en de omgeving
- Is agressief richting zichzelf, anderen en/of omgeving
- Is wantrouwend, houdt afstand of maakt geen oogcontact
- Gedraagt zich overdreven aangepast en afhankelijk of rebelleert
- Presteert op school onder het eigen kunnen of er is een plotselinge terugval in prestaties
- Blijft rondhangen na schooltijd en/of is heel vroeg op school, komt regelmatig te laat
- Neemt geen vriendjes mee naar huis
- Laat afwijkend spel zien
- Gedraagt zich niet naar zijn leeftijd, is niet zindelijk op de leeftijd dat het hoort of heeft een terugval in gedrag
- Heeft regelmatig buikpijn, hoofdpijn of last van flauwvallen
- Is bang om alleen te zijn of heeft angst voor bepaalde mensen of plekken
- Heeft verwondingen en/of oude littekens (blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, onverklaarbare verwondingen op vreemde plekken)
- Is verwaarloosd (hongerig, slecht gebit, vieze, niet passende kleding)
- Is vaak ziek of ziektes herstellen slecht
- Heeft een vertraagde ontwikkeling of stoornissen (spraak, motoriek, groeiachterstand)
- Heeft angst voor lichamelijk contact of is juist overdreven gericht op lichamelijk contact
- Vertoont plotselinge gedragsverandering in contact met ouders/verzorgers

#### Extra signalen bij meisjes m.b.t. Seksueel grensoverschrijdend gedrag en online veiligheid

- Ontwikkelt gespreksonderwerpen over liefdesrelaties en seksualiteit
- Ontwikkelt vertekende ideeën over vriendschap, liefde en aandacht
- Beschikt over nieuwe spullen, waarvan de herkomst niet duidelijk is
- Heeft gezondheidsklachten (SOA, eetproblemen, zwangerschap)
- Verwaarloost of beëindigt oude vriendschappen
- Verandert plotseling van gedrag
- Vertoont normafwijkend gedrag (bijvoorbeeld een vrijere seksuele moraal)
- Heeft veel nieuwe vriendschappen en contacten die niet bij de leeftijd/oude leefstijl passen
- Begint zich uitdagend te kleden of heeft ineens een tatoeage
- Spijbelt en/of heeft achteruitgaande schoolresultaten
- Is opeens veel afwezig, komt niet op tijd thuis
- Loopt weg van huis
- Houdt contacten via computer en mobiel verborgen
- Heeft meerdere mobiele telefoons
- Wordt gecontroleerd in doen en laten
- Is gesloten over het leven buiten het gezin

- Heeft veel ruzie thuis
- Lijkt onder invloed van drugs (rode ogen, versuft of opgefokt)
- Geeft vage verklaringen voor of verbergt lichamelijk letsel

#### Signalen Gezin

- Onveilige behuizing
- Onhygiënische leefruimte
- Sociaal geïsoleerd
- Kind gedraagt zich anders als de ouders in de buurt zijn
- Gezin verhuist vaak
- Gezin wisselt vaak van huisarts, specialist of ziekenhuis
- Relatieproblemen van ouders
- Lichamelijk/geestelijk straffen is gangbaar
- Gezin kampt met diverse problemen
- Regelmatig wisselende samenstelling van gezin
- Sociaal-economische problemen: werkloosheid, uitkering
- Veel ziekte in het gezin
- Geweld tussen gezinsleden

#### Signalen van Ouder

- Schreeuwt naar een kind of scheldt het kind uit
- Troost het kind niet bij huilen
- Reageert niet of nauwelijks op het kind
- Komt afspraken niet na
- Heeft irreële verwachtingen van het kind
- Heeft ervaring met geweld uit eigen verleden
- Staat er alleen voor en heeft weinig steun uit de omgeving
- Weigert benodigde medische/geestelijke hulp voor kind
- Heeft psychiatrische/psychische problematiek
- Gedraagt zichzelf nog als kind
- Heeft cognitieve beperkingen
- Vertoont negatief en dwingend gedrag
- Belast kind met volwassen zorgen of problemen

### Stappen van de meldcode op de IJdoornschool

| Stappen                                                                                                     | Doen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Wie                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Stap 1: In kaart brengen van de signalen<br>(Breng signalen in kaart die je zorg bevestigen of ontkrachten) | <p>-Kindcheck<br/>-Verslaglegging<br/>(Leg signalen en vervolgstappen objectief en feitelijk vast in Parnassys)</p> <p>Optie; <a href="https://signalenkaart.nl/">https://signalenkaart.nl/</a><br/>(pdf opslaan) Deze site geeft de mogelijkheid om signalenkaart te maken. Deze kan opgeslagen worden als document in Parnassys.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Professional<br>(leerkracht/PO/IB/directie/ondersteuner)                                                                                                        |
| Stap 2: Collegiale consultatie                                                                              | <p>Overleggen met<br/>aandachtsfunctionaris en/of<br/>(anoniem) raadplegen van Veilig Thuis.<br/>Bianca Vlaar is een externe vertrouwenspersoon. Zij kan ook eventueel benaderd worden om een casus anoniem te bespreken. Hier maakt de<br/>aandachtsfunctionaris met<br/>andere professional die de signalen heeft ontvangen<br/>(leerkracht/ondersteuner/BPO-er /enz.) gezamenlijk een beslissing over.</p>                                                                                                                                                                                                                  | <p>Professional<br/>(leerkracht/PO/IB/directie/ondersteuner)+<br/>aandachtsfunctionaris</p> <p>Eventueel extern<br/>vertrouwenspersoon of<br/>medewerker VT</p> |
| Stap 3: Gesprek met de betrokkenen en het kind                                                              | <p>Bespreek je zorgen zo snel mogelijk met de ouders/verzorgers van het kind en het kind zelf. In overleg met aandachtsfunctionaris wordt er een afweging gemaakt of alleen de leerkracht met het kind praat of dat de aandachtsfunctionaris hier direct bij aansluit. De aandachtsfunctionaris bespreekt de signalen met de ouders/verzorgers samen met de desbetreffende professional. Alleen als jouw veiligheid of die van het kind in gevaar kan komen door een gesprek kan hiervan worden afgezien. Hierbij wordt wel advies gevraagd van Veilig Thuis. Het doel van het gesprek is om te onderzoeken of de signalen</p> | <p>Kind, ouders/verzorgers.</p> <p>Professional<br/>(leerkracht/PO/IB/directie/ondersteuner)+<br/>aandachtsfunctionaris</p>                                     |

|                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                               | <p>kloppen en of ouders/verzorgers hulp willen of nodig hebben.</p> <p>De aandachtfunctionaris maakt tijdens gesprekken met ouders/verzorgers duidelijk dat wij als school zorgplicht hebben.</p> <p>Verslag van dit gesprek zal door de aandachtfunctionaris worden opgenomen in Parnassys.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                      |
| <p>Stap 4: Weging van de aard en de ernst van het geweld (afwegingskader)</p> | <p>We maken gezamenlijk (professional en aandachtfunctionaris) een inschatting van de aard en de ernst van de situatie op basis van signalen, het overleg met een collega en de gesprekken met ouders en het kind. We vragen bij twijfel advies aan Veilig Thuis of extern vertrouwenspersoon. Bij een reële kans op schade: melden. Onder 'ernstig' worden situaties verstaan waarin sprake is van acute of structurele onveiligheid. De afweging die wij maken is: Zijn wij als school in staat (samen met partners) de onveiligheid weg te nemen en te borgen? Als het antwoord nee is, gaan wij over tot een Veilig Thuis melding. Wanneer wij overgaan op een melding stelt de aandachtfunctionaris de ouders/verzorgers hiervan vooraf op de hoogte.</p> | <p>Professional (leerkracht/PO/IB/directie/ondersteuner)+<br/>aandachtfunctionaris</p>                                                               |
| <p>Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis</p>                                     | <p>Beslissen: melden bij Veilig Thuis of niet. Eventueel kunnen er ook andere instanties betrokken worden, denk aan bijvoorbeeld OKT. School is bij niet melden verplicht om zelf hulp in te schakelen en de veiligheid te monitoren.</p> <p>Als er een melding is gedaan bij Veilig Thuis, zal het aanmeldformulier in Parnassys worden gezet. Zo kan de melding teruggevonden worden wanneer Veilig Thuis contact opneemt. We sluiten zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en</p>                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Professional (leerkracht/PO/IB/directie/ondersteuner)+<br/>aandachtfunctionaris</p> <p>Veilig Thuis (wanneer er wordt overgegaan tot melding)</p> |

|  |                                                                                         |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | geven duidelijk aan indien de informatie die wij melden (ook) van anderen afkomstig is. |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------|--|

De meldcode is nadrukkelijk geen meldplicht. Organisaties zijn verplicht een meldcode te hebben, professionals zijn verplicht te handelen volgens de stappen van de meldcode, maar het doorlopen ervan hoeft niet te leiden tot een melding. We maken hierbij een bewuste afweging.